

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3EMCdo/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	2306217859
Dátum vydania rozhodnutia:	11.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2306217859.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Myjavská obchodná agentúra, a.s., so sídlom v Myjave, Turá Lúka č. 12, proti povinnému Pleurotus Biotechnologies, s.r.o. v likvidácii, so sídlom v Jelke, Hlavná č. 1 (zanikol výmazom z obchodného registra 5. októbra 2010), o vymoženie 268,10 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15 Er 1249/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 31. októbra 2012 sp. zn. 10 CoE 331/2011, takto

rozhodol:

Mimoriadne dovolanie o d m i e t a .

Oprávnenej nepriznáva náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta uznesením zo 16. júna 2011 č.k. 15 Er 1249/2006-19 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a na základe toho exekúciu zastavil. Oprávneného zaviazal zaplatiť súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie vo výške 176,41 € do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie o zastavení exekúcie odôvodnil § 37 ods. 3 vety prvej, § 57 ods. 1 písm. g/ a h/ a § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a vecne zánikom povinnej jej výmazom z obchodného registra dňom 5. októbra 2010 (počas konania). Rozhodnutie o trovách exekúcie odôvodnil § 196, § 200 ods. 1 a 2, § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku a tiež § 14, § 15 ods. 1 a 2, § 22 vyhlášky č. 288/1995 Z.z.

Proti tomuto uzneseniu v časti trov exekúcie podala odvolanie oprávnená, navrhla v tejto časti uznesenie zmeniť a exekútorke náhradu trov exekúcie nepriznať, pričom namietala nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa, keďže k zastaveniu exekúcie došlo podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a nie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, z ktorého dôvodu nebolo možné aplikovať § 203 ods. 2 Exekučného poriadku.

Krajský súd v Trnave uznesením z 31. októbra 2012 sp. zn. 10 CoE 331/2011 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov exekúcie zmenil tak, že súdnej exekútorke náhradu trov exekúcie nepriznal. Oprávnenej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie rozhodnutia uviedol, že v prípadoch zastavenia exekúcie pre zánik povinnej právnickej osoby jej výmazom z obchodného

registra bez právneho nástupcu, neposkytuje právna úprava priestor pre to, aby mohla byť oprávnenému uložená povinnosť na náhradu trov exekúcie. Vzhľadom na to, že v danom prípade došlo k zastaveniu exekúcie z dôvodu zániku povinného, oprávnená nezavinila zastavenie exekúcie, z tohto dôvodu trovy exekúcie nemohli byť priznané podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Vec však nebolo možné posúdiť ani podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože v prejednávanej veci došlo k zastaveniu exekúcie pre zánik povinného, čiže pre stratu spôsobilosti jedného z účastníkov konania byť účastníkom konania (t.j. z dôvodu, ktorý má pôvod v Občianskom súdom poriadku) a nie pre nedostatok majetku povinného.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu súdnej exekútorky napadol uznesenie odvolacieho súdu vo výroku, ktorým zmenil uznesenie súdu prvého stupňa o trovách exekúcie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) mimoriadnym dovolaním, v ktorom vyslovil názor, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že súdy nesprávne stanovili dôvod zastavenia exekučného konania. V prípade, ak dôjde k zastaveniu konkurzného konania pre nedostatok majetku dlžníka (povinného), ktorý zanikne výmazom z Obchodného registra, prichádza do úvahy zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, t.j. z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, a nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku - z dôvodu existencie iného dôvodu, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. Zániku povinného a strate jeho právnej spôsobilosti totiž predchádza zistenie jeho nemajetnosti a práve táto skutočnosť je v príčinnej súvislosti s jeho zánikom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie oprávnený podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku. V danom konaní už okresný súd nesprávne právne vec posúdil, ak exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zastavil podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Následne aj krajský súd, ktorý rozhodoval ako odvolací súd v časti trov exekúcie, nesprávne právne vec posúdil, keď o trovách exekúcie rozhodol tak, že uznesenie súdu prvého stupňa v tejto časti zmenil a exekútorku náhradu trov exekúcie nepriznal. Aj odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho záveru, že exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú a zastavená pre zánik povinného - pre stratu spôsobilosti byť účastníkom konania (z dôvodu, ktorý má pôvod v ust. Občianskeho súdneho poriadku) a nie pre nedostatok majetku - t.j., že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Ako sám odvolací súd správne uviedol, pravidlo znášania trov exekúcie oprávneným výslovne dopadá len na jeden dôvod zastavenia exekúcie, ktorým je tá skutočnosť, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. A práve o tento prípad sa v danej veci jednalo. Aj keď odvolací súd nerozhodoval o hmotnoprávnej podmienke zastavenia exekúcie, pri rozhodovaní o trovách exekúcie vychádzal z nesprávneho právneho názoru. V danom prípade mala byť exekúcia zastavená podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, pretože príčinou zániku povinného bol nedostatok jeho majetku a teda majetok povinného by v exekučnom konaní nestačil ani na úhradu trov exekúcie. V súlade s uvedeným dôvodom zastavenia exekúcie mala byť oprávnenej uložená povinnosť zaplatiť súdnej exekútorku náhradu trov exekúcie podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku.

Oprávnená a súdna exekútorka sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Podľa § 243e ods. 1 O.s.p. ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie. Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 O.s.p.).

V rozhodovacej praxi najvyššieho súdu pretrvávala nejednotnosť rozhodovania a výkladu ustanovení § 243e až § 243j O.s.p. v otázke procesnej prípustnosti mimoriadneho dovolania. Na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 20. októbra 2015, bolo prijaté spoločné zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Procesná prípustnosť

mimoriadneho dovolania podaného na podnet účastníka je v občianskom súdnom konaní podmienená tým, že tento účastník najprv sám neúspešne využil možnosť podať všetky zákonom dovolené riadne a mimoriadne opravné prostriedky, ktoré boli potenciálne spôsobilé privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ túto možnosť nevyužil, mimoriadne dovolanie treba odmietnuť“.

Predmetné stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 94/2015, vychádza z názoru, že postup účastníka občianskeho súdneho konania, ktorý mal v určitom prípade možnosť napadnúť rozhodnutia súdov odvolaním alebo dovolaním, uvedenú možnosť ale nevyužil, i keď tieto opravné prostriedky mali potenciál podstatne ovplyvniť rozhodnutie súdu, sa prieči všeobecne rešpektovanej zásade „nech si každý chráni svoje práva“. Táto zásada zdôrazňuje procesnú povinnosť účastníka vyvinúť vlastnú aktivitu a iniciatívu tak, aby sám svojimi procesnými úkonmi riadne, včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou sledoval ochranu svojich subjektívnych práv. Pokiaľ účastník konania zostane v naznačenom smere pasívny, je (neskoršia) aktivita generálneho prokurátora vyúsťajúca do podania mimoriadneho dovolania neprípustná a nemôže mať procesné dôsledky predpokladané v § 243e až § 243j O.s.p.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal na podklade spisu, či súdna exekútorka napadla uznesenie odvolacieho súdu dovolaním. Po zistení, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nepodala, najvyšší súd mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol ako procesne neprípustné (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (viď § 148a ods. 1 a 2 O.s.p.). V danom prípade dala podnet na mimoriadne dovolanie súdna exekútorka. Najvyšší súd oprávnenej náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní nepriznal, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.